

An Stoc

Tomár ó máille dá cup i n-eadar.

LEABAR II. unñ, II.

DEIREADÓ SAMRAIDÓ 7 LUĞNAS, 1919.

Ṫā pīṣinn a luac

Ան ՏՈՅՁԻ.

φυγεαις κοζαις.

Tá an sean-cogaó tapt 7 tá héiríteac
 véanta ac nil an piotéán ar págail so
 fóill. Ní beirí don triotéán ann fáo'p tá
 éasóir uá véanam ar náiríun ar bit ag
 so mbeirí a muntip a' faipeaó ar díogal-
 tar a véanam ar son na héasópa. Com-
 neóca riad an paogal coipse. Sin é an
 fuigeall a d'págaó an cogaó ma díaró,
 fuigeall a véar a' toigsaó so bpeaspaige
 pé amac ar éaoi náir rilteap. Ac tá puo
 eile ip mó bpué ná an díogaltar. An
 muntip a shíor éasóir po-móir ar a námaio
 véanta riad ar céile é nuair a véar an
 námaio epuogta. Nuair a bíor an éaváil
 móir uá poimnt má éirígeann le tume
 ar bit crap ip mó ná an cúro eile a beir
 aige bíonn an cúro eile ag éav leir. Ar
 an éav rin a éasap acpánn. Tá éaváil
 an cogaóir móir anoir ar fáo poimnt roir
 na náiríun ac don rsiupca amám. Sin i an
 Tuircéir.

ΔΗ ΕΑΥΔΑΙ.

Nuair a b'ear na cnámá d'á poimne ag na
maoráir ír as an maorad ír láiríre a b'ear
an ceann ír mó d'ur ír tairbige. Ili tís
leir an maorad la's don tráram a pá'sail
ac go leor gleo d'ur go leor tapann
a déanam d'ur r'raoir a cup ar péim
d'ur a beir a' rairéad go mbí an cúro eile
néro.

Mar rin don eadail pá látair. Si ip
laige agus ip uirici ip mó tá na cnéamairí
eile a' luigeaib agus a' deanam eágoira.
A' rúit le gnótaícan a éuaib pí ipceac pa
geogaib agus anoir tá pí dá cup amaic ap
hann-cuib. An fear a bí dá raibú um a'
coibait le n-a cuib amáin (Danunzio)
ip don épancaic a meall ipceac iad ip mó
tá an t-olc aige agus ip mó a beiréann
pé a iobá beil.

1° maic leir an Eaváil rípléapaect
 agus alpaípeaect a déanam ar nór na cora
 eile agus san i ndon. Fao' r tás a ruagaltar
 a' paípead ar limirtéir móra de píogaect
 na nduirtia agus píogaect na Tuircéire
 a págal atá a tír péim éirigce ionann 'r
 ma múirpéaect. Tá muntir na heaváite
 a' cneacab piopai pá látair agus caite
 ríad cuile fórt dā vfuil ionntu a págal
 ar leat an luac a bí oirtu go tci reo. Mui
 brága ríad air rim iad tuibra 'riad leo
 i n-airge iad. Tá rim go maic go mbi a
 vfuil d'eapíard ip na piopai uilig iorigce.
 An puo nac vfuil ann ní péirip a poinnt.
 Nuair a béar a déisead poinnte beid tuil-
 leam tuiblóide ran Eaváil.

CULTO NA FRANCE.

Agus nuair atá an éadóil dá pointe cé
 meáio atá ag saó náiriún den méio aic
 a saó i bpáirt pá'n scoisao a cup ar an
 nSeapmáinn? Saó an ffranc an coisao
 le Alpar-Lopéne a páisat ar air agus le
 toigaltar a déanam ar an nSeapmáinn.
 Tá Alpar-Lopéne páigte aici má' de neamh-

céad go leop de muintir na tíre rin é.
 Agus dúbhairt Clemenceau, aiprí-éannpóirt
 na Fraince, go raib an puó anois acu a
 raib ré a' feiceam leir le naoi mbliadhna
 agus dá fícead, ré rin, díogaltair cogair
 ar an nGearmáinn. Fuair ré rin ac píos
 é an méir adá dá bárr aige. I dtéannta
 an díogaltair, níl don bhabac aige a
 bfuil don maic ann ac limirtéar mór
 díctreibe de loim-leapsa samim ná haidip-
 céad ó tuair pan áit nac bfuil péar ná
 párac ón mbliadhna só céile ac 'éile
 blar de díogte ag an ngrém, san eib
 báiríogte ná díúct ón rpeir le n-a flúicad
 ná le n-a bogad ar fead na bliadhna. Ar
 fon an méir rin a díogte ré fuil a dáoine.
 Tá ré a' fuil anois le giota den Tuircéir
 ac níl an Sapanac baileac pápta é leigean
 leir.

eolus na ceirde.

Ni map pin do Sapaná. Ni pain, ó
támis doame i otoraé imeti, oipeao méio
ma pioçact ná oipeao leiteio púiti ip
tá anoir ap an móiméao peo. Tá pioçact
aici ó na hlnodiaca toip go utí an Éigipt.
Tá pioçact aici ón Éigipt go utéio tú
ó deap go utí pior-rgoit na hdiçuceá,
talam atá ionann 'r cáis mile milte ap
fao, agus nil pior cén leiteio atá ann
ná cén méio. Ap an talam piabám a
paotruis na boeip agus na deapmánnis
pire atá a' baint an foçmair, má páçtar
le baint aici é. Tá durtuailleá aici agus
rgiurta de Meiruceá. Tá beagnac tpuan
a bpuil ve talam pa toman aici agus tpuan
na n'doame.

Σιντ οί πέμ.

Tá méirí agus leiteirí i Sapaná fá látaim
 ac ní féidir a rá go bfuil don rpeacard
 mnti. Sé'n fáe rin mar tá an fáe i lán
 a cporde. Den méirí rin tiorca uilig go
 léir nil don rpeam atá fáta a beir faoi
 uactapántaet ná cpm Sapaná Tá éipean-
 naig, éisptig, muintir na n-índiaa agus
 muintir Ílalta lán den dúil a beir féir
 léi. Nil don náirín ná don rpeam buirdeac
 ói ná ceanamail uipci ac an méirí atá
 taob' ipitig de deirpe cuanta Sapaná i féim.
 Ní féoir a rá go bfuil ríad-ran féim
 ceanamail uipci 7 meac supb i a mbal
 actáil i beir uairdeac, leideadac, raibdir
 d'éipeacardir amac ina haíaró. A muintir
 féim, meac go bfuil rí dá gcomneál
 íocta ar a beir pocair ip iad ip luaithe a
 beir ina mhíreacac ag iarraró curó a déile
 a aipad.

ἔΑΡ Δ ὈΙΟΝΤΑ.

Sé an pád ar fáil an Sárnaic iriteac pa
 scotha le veipeac a cup le cablac agus
 arim na Seapmáinne agus le go mbeac
 paipgi an uomam pá gúilleac aise fém.
 Nuair a beac paipgi an uomam pá gúilleac
 aise fil ré go mbeac tráct an uomam
 paol fém freirim aise. Síl ré, ma ceann
 rim, go mbeac talam na hárpicea aise
 le paróbpear a uéanam aip. Uéanac ré
 paróbpear aip uéapóca dá bpaictá pá
 puaimneac aise é. Uéapúg leir veipeac

a cup pá látaip le cablae agus cumáct na
 Gearmáinne agus tá talam na ndífficeá
 in' págaitar aise. Cár ré leo níor mó ná
 b'fíá iad go léir. Cár ré leo na b'póga
 go nnuice na buclai (.i. go dtí na buclai),
 mar sinne an fear fao', ó le n-a muinín
 mná. Agus an fáo ir bí ré péin agus an
 Gearmáinneac a' taactaó a céile, táinig
 an madaó Meiriceánaic agus rsiub ré
 leir an enáim. Cár an Sapanac a cúro
 aisiú ar fao agus dóiré ré a fuil agus
 rpión ré amaó a neap ag iaplaio an ceam
 ir fearr a págail ar an nGearmáinneac.
 Tá rin véanta anoir aise agus gabfa ré
 iúcte leir má maireann ré a buair. Tá
 rean-impieact Sapan craitte, rsiulte,
 rsiánte. agus ir beag an bogató le go
 dúntfeao rí ó céile. Ir le neap na
 Rúire móire a élaio agus le veipeao
 a cup le impieact agus áro-cior Sapan
 a sinne an Gearmáinneac téirslim le
 haig' an cogató. Tá-a leat rin véanta.
 Nil a leat eile go fóill ac b'féioir go
 mbu gearr uair.

AN TURCÉIS.

I r poileap céana féin go bfuil na
 pioğaectai páirteada poimnte i n-ağ' a
 céile agus nil aon dá pioğaect acu a bfuil
 cion acu ar a céile. Tá an Eavadil ađ iar-
 riad comrad úr a cup ar bun iorip i féin
 an Ungáir agus an Rómán. le n-a pioğaect
 a tároipiú i n-ağ' na n-lúgó-Slab. Tá ri
 féin agus an Éirinn ađ ađpánn le céile
 céana agus bi tioro fúiltead iorip a gcuir
 raigéidipi tamall gearr ó fom. Ac 'ri
 an Tuircéir an fóo eapóntair a cuirpear
 an clampar ar bun uilig. Dá mbead
 oipead eile o'fao ip de leiteo. mnti ni
 tiubrad ri rgiurta do leat na pioğaectai
 acá ađ iarrad poimnt dá talam a alpad.
 Tá Sarana ađ iarrad an cuir toir agus
 an cuir ó deap di a beir aici. Tá an Éirinn
 ađ iarrad riall den cuir céana a
 págail. Tá an Éiréis agus an Eavadil i
 n-ápac a céile pá'n rgiatán ip fúiré riap
 di. Tá Sarana ađ iarrad Ri na Tuircéire
 a comneat pa gacair a riad pé féin agus
 a fínnreap poimne le cúis céad bliadam.
 Agus ní le gíad do rin ac le bac a cup
 ar an gcuir eile.

ſæðil meiriceð

Nuair a bhíod páiréar Sárana a' déanam sairse go raib leásaó agus ríapao a' tuit ar na Saedil ir beas an ceapao a bi acu go sguirfioir-rian rútu taob tall den sairse agus go mbeoír i puoc Sárana réin a gorta ra ríosaal a bi le taect. Sé an focal a bi páirte ariam : máir feall pilleap, agus tá an feall rin a punneao ar Éirinn a' pilleao com deapbta le don feall oáir deapnao ariam. Bí an Sáranao dá leigean ar an méir ir furde an fao'ir o'fíao ré ac tá ré a' bpeit ar anoir agus ir beas nac bfuil ré ráinnigte. O'féioir go bfuil ré teann fóir ar neap a cáblaig agus ar an sconnrao atá cean-saile aise leir an Seapán i n-as' Meiriceá ac ní raib le déanam as Meiriceá ac coasao a bapairt ar Sárana agus tuit-

буѣаѣас.

ἵνα καὶ ὅσοι.

[Fuarneamair leagan eile den amhrán
reó ó Tomás (Cádam a bhoib i dtír na
Cilleab.—P. an Stair.)]

Cumatt.

Tuig an ní iargairí ar fad uile adainn
 dá raib i nÉirinn agus uile aise go gcar-
 pad an bpatán le fear eicín de na hiar-
 gairí. Bí fionn as uile tairt le haddin
 agus carad leis triúr iargairí; bí acú
 bpatán dá bfuil ar an ceimé. Dubhairt
 riad le fionn an bpatán a bfuil agus dá
 leigeadh ball suas nó loirgce ar an mbpa-
 tán an fad 'r déiríir as leigean néall ar
 a gceann go mbainíoir an ceann de. Tuig

Mumiú cém-rséil:
"Plumbur," ᏍᏏᏗᏗᏗ

An boc bán

Dá bfeicteá an boc bán

Cé sup áluinn an marcad é 'tígeact,
 Ir go ríleann na mná
 Sup áille é ná an seatac 'r ná an spian:
 Nil gile ná bpeasacta
 'Na áilleact dá raib i bpeap ariam
 Nac bpuil ponnit in mo spád de,
 Ir cé an náipe dom beir ag caiteam ina
 diaro.

II.

'Sé mo cpeac bponac
 Nac bpuil mo bóirín a' d'oul in do tíge;
 Ir leat a éat mé mo bpoza
 Ar túr m'óige ir i nbeiréad mo faozail.
 Ac a' d'oul típó an Gleann Mór dom
 Ir na deorai ag ríleat liom ríor
 Ac plán leat, a ríorín,
 Slán beo tú go bpuile mé arip.

III.

Bliadain ir an oíde arip
 'Sead réad na capall an fál,
 I gceinn míora ma déirín
 'Sead d'éaluis mo spád uaim ra ríam.
 Nil tuile dá méir
 Nac mb'éigean do an fad eile a trágad,
 Ir nil ann ac luét bpeas,
 Ir b'féirín go bpuilead mo spád.

IV.

Car mé an oíde arip
 A' fapre na gcapall ra bpaire:
 'Sead deapre mé uaim an rpeir-bean
 Ar taob na bantóigin bán.
 Cuaird mé ma gaober
 Si an péapla i ba deire le fágail.
 Ac annpín labair an t-éinín
 Ir tar réalta na marone ar ar gceinn.

V.

"B'fupurt aicne, a Seán,
 Supb é spád na h-ailpe tug tú,
 Nuair a pór tú an bean spánra
 Ir d'fág tú mire in do diaro.
 Níor doimne an fáile
 Ar bácaó ann deicneadar ir céad
 'Ná do spád faoi mo lár-ra
 Sgeal cráirde ort nac d'cuigeann tú é.

Fuair mé é reo i gCamur. Deirtar go
 mba é Miceál Mac Suibne a cum é.

"GLASCÚ."

m. ó naínnlúde,

Taoréan-oibpeaca,
 Spáirí tpeapna

gailim.

Cuile purd ar a paipre.

máirtín s. mac cuas,

Lón-éannairde,

bótar an caisleáin nua,
 i nGailim.

liam ua féinníde,

Lón-éannairde,

Mon, beoir, biotáite, Tae ar feabar.
 SRÁID LIAM TIAR, i nGailim.

Beir éIRE láirín má bíonn Clainne Gaedéal
 láirín. léirín an feoil ir fearr agus
 tá rí rín le fágail ó

ó fallamain,

Spáirí Seata na Mamirpeac, i nGailim.

bróga na laoi.

na bróga is fearr le ceannac
 ag

seán ó lairde,

i mbarr an calta, i nGailim.

Cairleán Ríogaet
moponaiz.

(Ar leanamaint.)

"Ir maic liom rín a cloirteáil," ar an fear,
 "agus anoir," a veir ré le Dagó, "véanpa
 mire capall díom féin agus beir mé co
 tréan leir an ngeat an lá ir ríorimeamla
 a féirí rí ariam, agus an geat a beaó'mo
 diaro ní béapra rí oim, beir mé co ríobta
 rín." Dipeac mar bí ré a' tuicim na hoirde
 táimgeadap coirpion ar tíg leat-taob an
 bótar. Dubairt an fear le Dagó d'oul
 irteac pan teac rín ir go bpuigeat ré
 lóirín na hoirde ann do féin, ir go bpanpa
 reiréan mar capall ag ingilt an féir leat-
 taob an éapám. "Ac, a Dagó," ar é,
 "ná deapmao a beir láirpeac annro le
 maroneacan lae i mbápa." Ar marom
 lá' na bápa bí Dagó láirpeac ar éap na
 himpead. Duail an capallín ruar go dtí
 é ir dubairt leir d'oul ar a mium go ríobta.
 Duail Dagó ar mium an éapallín de
 don léim amám. Ní túirge ar a mium é
 go raib an capallín ma lán-rí, sup faoil
 Dagó sup réiréan gaoite a épac pan aer
 é leir an bpuadac a bí faoi.

Bí ríad ag imteact ir ag imteact, ir a'
 ríor-imteact nó go raib deiréad an lae
 rín a tígeact ortu agus nuair a táimig,
 ríoradap agus leig an capallín Dagó
 irteac i ríeac, dípeac mar do punne ré
 an lá poime rín agus tug an t-ortu
 céadna do. Níor deapmao Dagó rín ir
 bí ré ma fúirde go moe ar marom lá' n-a
 bápa. Cuaird ré go dtí an capallín ir
 duail ar a mium. Ní túirge ar a mium é
 ná ar go brátae leir an gcapallín, ir
 cébí ríubal bí léirí an céad lá, bí a dá
 oipead léirí an lá ro.

Bíorap ag imteact ir a' ríor-imteact
 nó go dtáimig ríad go dtí an Cairleán. Ir
 annpín labair an capallín le Dagó ir
 iré d'oubairt ré: "Tá muintir an Cairleán
 ma gceolad anoir le lá ir bliadain ac
 beir ríad ma fúirde mui. Tá an t-éan ra
 ngeibéann ar épacat or cionn an doirap;
 buail leat irteac pan gcapleán; tabair
 leat an t-éan ir an geibéann agus beir tú ar
 t-air agampa arip san aipeactáil muintir
 an éapleán."

"Tá go maic," arpa Dagó, a' túiríng
 de mium an capallín, "véanpa mar
 dubairt liom." Cuaird ré irteac ra gcap-
 leán agus má cuaird, ní raib dume ná
 deorad ann le n-a bácaó. Conaie ré an
 geibéann ar épacat or cionn an doirap
 ir an t-éan ma fúirde irteig ann ir nuair a
 conaie ré é ir beas náí éail ré padap a
 fál leir an ríolur lonnpac a bí a' tígeact
 ón gelumac a bí aip agus nuair a épaiteat
 ré a éur ríatán níorb féirín leir reapam
 ma aice san a fúilí a éluiréac.

Cé'n bpuig rín nó sup toirag an t-éan a'
 véanam ceoil, a leiréir de ceoil níor
 éuala Dagó ariam bí rí com binn rín; agus
 rí ré nárb féirín le don dume dár máir
 ariam, san tráct ar éan, a leiréir de
 ceoil a canad agus nac raib a fámáil mar
 ceoil le cloirteáil i n-áit ar bí ac 'rín
 plaitir amám, nó b'féirín pan ríuag
 ríde.

Ir iad na rímaimte reo a bí ag Dagó
 ir é ag éirteact le ceoil an éim nuair
 a éimnig ré ar céap a tug pan gCap-
 leán é.

Bí ré ar tí an Cage ir an t-éan a tógáil
 anuap ón gceorap nuair a buail ríuamead
 eile é. Ir reat, "ó capla mé annro ní
 gluairead nó go bpeiceat a bpuil le
 feiceat pan gCapleán reo, agus ar beir
 a gluaireact dom beir an Cage ir an
 t-éan annreó róm."

Annpín cuaird ré ar cuairt típó an
 gCapleán ó reompa go reompa, ir ó
 éimne go éimne, nó go bpeaca ré gac a
 raib ann agus 'ré an purd ba mó a éur
 iongantap aip, nac raib dume ná deorad le
 feiceat aige ar fead an ama.

Bí ré ar tí a beir a' gluaireact nuair
 a tug ré faoi deapra reompa deap agus

comlaó an doirap ar leat-ortu. Níor
 gab ré ra reompa rín ar éor ar bí a'
 ríubal an éapleán do agus níor maic
 leir imteact san cuairt a tabairt aip.
 Duail ré irteac ann, agus céro a d'feiceat
 ré ann ac ríogan ós áluinn, ir i ma ceolad
 i leabair óir a bí i gceap-láir an upláir
 ann. Cuir an padap re beagán ríáca aip
 i ríorac ac tar éir tamail bíg a' bpeactú
 do ar an mnaoi óis uapail ir i annpín ma
 n-aonpaic bí ríuag aige bí, reat, agus ón
 ríuag táimig an spád agus ón ngeat
 sup panntuig ré i.

Ar a beir a' d'oul amac do ar aip do
 conaie ré ar doirap a bí ann: "Duilín ariam,
 i ríoríobta aip na poela reo: "Seáir, Seáir
 ir dá méir dá ngeapra tú ní lagtooca
 mire doad. Conaie ré buiréat óil agus
 ríoríobta ar an mbuiréat bí na poela:
 ól, ól, ir dá méir dá n-óir tú ní lagtooca
 mire don blar. Conaie ré rpeirín ceapma
 éapir feola ar an mboré céadna ir ríoríob-
 ta uipéi, "Seáir, Seáir ir dá méir
 dá ngeapra tú ní lagtooca mire don blar."
 Dubairt Dagó leir réim go mba maic
 iad le n-aig' an bótar agus épacann ré
 leir iad agus amac leir. Ar a d'oul amac
 do ríuag ré ar an gCage ir ar an éan ir do
 tug leir iad.

Nuair a gab ré amac ar an gCapleán agus
 táimig go dtí an ríeap-fear a bí a' ríeapam
 leir amuig dubairt reiréan leir sup fada
 irteig é, agus ar é le Dagó má bír 'do
 marcad maic ariam bí 'do marcad maic
 anoir; tá ré a ríeapáil uait. Rinne an
 ríeap-fear capall de féin tar éir an méir
 rín a ríad. Duail Dagó ir an Cage ir an
 t-éan ar ioncup aige, ar mium an éapall
 agus ra noimeat rín d'uirgeat na marpaí
 ailla a bí ma gceolad i n-áit eigin ra
 gCapleán ir do leanadap Dagó ir an
 capall, ac ní túirge Dagó ar mium an
 éapall ná go padadap ag imteact níor
 tréme ná an geat sup gabadap amac tar
 an bpál ir fúirde amac den éapleán ir
 ar éigin a bíorap tar an gclairde go raib
 na marpaí ar an taob eile de. Cuaird na
 marpaí de léim tar an gclairde le bpeir
 ar an gcapall ir ar Dagó, ac níor túirge
 tar an gclairde iad ná sup tuicteadap ruar,
 marb ar an mball-toirp rín.

"Tá linn anoir," ar an capallín,
 "agus ir féirín linn ríubal go féirí fear-
 ra."

Bíorap a' ríubal go dtáimig deiréad
 an lae, agus nuair a táimig, bíorap ag an
 teac ba deiréannaige mar comnuig Dagó
 ar a ríuall éur an gCapleán agus leig
 an capallín irteac pan teac rín é leir an
 oíde rín a éur táirp ann. Bí muintir an
 tíge ag caiteam ríeapra poime agus táimig
 ríad Seáir ar an ariam. Nuair a b'factar
 do Dagó go raib muintir an tíge gann
 pan ariam, dubairt ré leat go raib builín
 ariam aige féin ir go ríuapad ré doir é.
 "Ir Seáir a ponnpead do builín," arpa
 dume acu leir. "Ar ndóig com fada ir
 paéa ré céiréat ré" arpa Dagó a' caiteam
 an builín ar an mboré acu. Toirag fear
 acu ag Seáir an builín ariam. Bí ré a'
 Seáir ar a' Seáir ar a' Seáir ar a' Seáir
 a' Seáir an builín go dtí lá an lae
 mui beaó an builín pan muiad céadna
 ir bí ag toirag an gCapleán.

Ar marom lá' n-a bápa, nuair bí ré
 ag fágail an tíge, d'iarb bean an tíge ar
 Dagó a n-dóiréat ré an builín léir.
 Dubairt reiréan léirí nac ndóiréat ir nac
 mbponnpad "ac fágad agus é nó go
 ríeagair an té mba leir é dá iarpad."

[Tuilleam.]

Seimleac.

seán ó neactam,

Lón-éannairde.

Tae, cobac, biotáite, ríon nac féirín
 a fápú.

SRÁID TREASNA NA GAILIM.

Tae, fionta, biotáite Cuile Sórt ar
 feabar

miceál bre énac,

An Céapnós, i nGailim.

Ó cloicbheartaigh 7 a comh.

88 sráid na siopaí, 1 ngsallim.

An t-eac ir feapir le h-agarú eapairde
iarrann, riolta, 7 tiorfán tise do ceannact

— má teapuirgeann —
an feoil is fearr

uait 7 a páigil ar a luac, nó má teapuirgeann
bagún, piciní, muic-feoil nó bpaodán ina féarúir
uait, téirig 45

Seán O Gallcobair,

Foirgionta Dám Éirinn,

1 ngsallim.

Ar a cúro talman féin nó ina cúro rgioból a
beirtear, cóigear 7 neomhuigear 'éile beir-
deac, mar 7 caoia 7 uan dá marbuirgeann fé.

ppoinriar mac Conmair

7 a comluet.

Dioleóirí 7 Reacadóirí

Tae, fionta 7 beata.

1 ngsallim.

ní tís le aoinne a piad nac bpuil eapairde
— uéceapac go leop annreo.

Már mian leat ROTAR
mar a ceannac, nó már
mian leat veir a cup
ar an gceann atá agat,
téirig 50

S. mac an báird,

an ceannóg,

1 ngsallim.

féac!

Bi cinnte 7 téirig irteac go
bpeice tú a bpuil ve : : :

éadac le h-agarú an gheimhí

Le uol go han-trapir 45

Tomár mac Suibne,

1 ngsallim.

T. Oíolún 7 a Clann Mac,
Luét Oíolta Seor.

Oíolún a cúir an teac ro ar
un 1750, 7 cuiread ar éilí na
ngadán burde i mbaile áta Cliaí
1784 é. Luét véanta páinne an
clavaig. Sgeal an páinne le
páigil i naipce.

T. Oíolún 7 a Clann Mac, 1 Sráid Liam, 1 ngsallim.

Tomár Ó Caatáin, Lón-Ceannarde,

sráid na siopaí,

— 1 ngsallim. —

biad, Tae, 7 fion ar feabar.

Teac na h-ólla

sráid na siopaí,

1 ngsallim.

Cuirig le véantur na : Cultai ó 50/-
nóineann 7 páigil aipgear. 50 uol 80/-

Ceannuig eadac ar bit teapuirgear uait
45 tís.

tomair uí Caatáil,

1 ngsallim,

ait a bpuig dá luac do cúro aipig.

an halla leigis.

Sráid Seata Liam 7 Sráid Doimnic,
na Sallime.

Sac leigear ar feabar 7 ar gloine.

Sean ó faoláin, L.P.S.I., poiticipe

an Sgeal veirio

a rspiob

miceál ó máille

("Diarmuro Donn")

naoi ngadad an gíolla túid

le páigil ó

comluet oideacais na

neireann,

Ar páigil aipir.

Leat éopóm (glan) a luac.

Dume ar bit a teapuirgeann "An Stoc"
uait, nó ar mait leir fuagrad a cup ann,
rspiobad ré 45 an mbairteoir .i.

An t-atair ó ceallaig,

Sráid Doimnic, a 23,

1 ngsallim.

Trío an bportá - - 2/6 ra mbliadam

" " " - - 1/3 ra leibliadam.

Maroir le sac áddar rspiobta a teirdear
ra bpaipéar cuirtear rseala 45

tomás ó máille,

Cotárte na hlotrgoite,

1 ngsallim.

An Stoc.

Deiréad samraio 7 lugnas, 1919.

Cléiréac a' tseagairt.

O'iompuig bpuig mór ar a páil, agus
bam an t-im den baine. Ní raib an veir
buacaili veir plata ón teac sup coruig
piad ar an porgad agus ar an pí-pá ab
annra le n-a gcorde. Cuireadair páirín
muig Cuitim, páirí baile-bpuotais, agus
páirí uactar áro paol oiorpóiseac.
Nac mbead baprett na gCáirai ar Sallim
45 páirín muig Cuitim Doimnac éruim
Duid? Nac mbead cábam ann agus m-
reám agus rpiónám agus cora fuipeanna le
páimí 'caiteam leo? Agus nac mbead
an veir acu annpín ar pead an lae agus
a bpuigneaca beaga feirigíte acu le
maró mure a ceannact? Buaitadair a
mbora ar a máirí, agus cuireadair glao
ar cu nuair rmaomigeadair ar an lá bpeas
aoidim a bead acu 45 an bpáirín.

An tpiac reo bíodair ar énocáimín aepac,
ar leiceann a' énuic duib, agus érom
opcu a' baint páirighe le n-a dá gcorpán.
1 gceann tamail, o'ápuig Tomáirín a
éioigean, agus conaie pé capir a' uol
poir bótar Sliab an Aonaig, a bi pior
uatu tamail.

"Cé'n capir é pín poir?" ar rpeiran. Sin
é an ragaie mór, cuirpe mé seall"

aveir Micilín. "Bi faoirdean i Sliab an
Aonaig mriu. agus anoir 45 uol abaile
é. Ir gearr go mbi faoirdean aige ar an
mbaile r' agamne anoir, agus san pocal
de gniom éorbe-bpuigad agam. Da ceap
uait é múnad dom. "O, a Dia, tá uoligior
éorbe opm," aveir Tomáirín, "abaip na
pocal m mo díarú-ra."

Coruig Micilín aip dá piad, agus ar
an ngíodán pín níoir pága an veir go
raib an páirín pín agus cuillead acu le
n-a cor de glan meabair 45 Micilín Séa-
muir Ruair. Da pímeadac an mac é a' uol
abaile do, ac ní raib pé bair ní ba pímead-
aige ma mrim ná mar bi Tomáirín bpuigve.

Séluig cúpla mí eile tair go uol an
lá raib faoirdean ar an gceapais, agus
an lá céana pín nuair a bi an ragaie
45 uol abaile táimig an-múr báirighe.
Siubal dá cor a bi pé, agus fear pé 45
binn tise úna ní Corpaom leir a' gert a
leigean tair. O'porgail pé a rgeat fear-
tamne, ac bi pé a' clagapmaigil com trom
pín go mb'eigean do an teac a tabairt
aip féin.

"Sé do beata ir do plánte, 'ataip
Séamur," aveir úna ní Corpaom; "ní
raib pior agam ó talam na héipeann céap
véantain put a uatáim tú irteac: 'Sé Dia
a cap an beatac tú! Dos an bean reo
irteac éugam ar maróin mriu, agus pé
mo tuairim go bpuil pí a' páigil báir, agus
dume ná veopairde ní raib irteig agam le
uol i gceinne an tseagairt di. Agus mac
an aoin, táipir aon lá apuam, ní beacard
an beatac ó táimig pí irteac."

Deapic an ragaie aoinm ra gclúro, an
ait a raib an bean pinte, agus o'leir a
faoirdean nuair bi úna ní Corpaom glanta
léití amac. Nuair táimig aiteall, piubail
an t-ataip Séamur leir abaile, agus ní
raib pé uair a éluig ra mbaile nuair a
cuata pé go bpuair an bean-piubail bap.

An oirde céana bi Seán Ó Céipín a'
teact abaile ar Sallim, agus tairpant
ar a' teac do, ní mó ná go mar bi pé
a'peactáil. Com luac ir ppoic pé an
uopar b'eigean do veoc páigil.

"Ir pava mé a' uol ar bótar na Sall-
ime," aveir pé, "agus ní páca mé aon
iongantap mar conaie mé anocht."

"Céapó pín?" aveir a bean.

"Factar dom, agus ir beag nac uolub-
paim mionna an teabair go bpaica me tpi
pouitpi 45 uol ruar pa rpeir op cionn
tise úna ní Corpaom."

Níoir marí Micilín Séamuir Ruair le
páirín muig Cuitim feiceál an bliadam
pín, ná páirí baile-bpuotais, na páirí
uactar áro. Buait an eicimne bpuadac é
féin agus a veirbpuir, agus fuair an
veir acu bap i n-imteact aon mí amám.
Da i a máirín an bean piubail, agus bi pí
a' tairpant ar an tpean-ait, ac ní fuair
pí paogail le baile na ceapais feiceál go
bpiac aipit.

"O'féiróp," aveir bpuig mór na cea-
paise, "sup é Micilín Séamuir Ruair
agus a veirbpuir a bi a' tpeopú a mátar
go flaitir nuair conaie tura na pouitpi
a'péir."

"O'féiróp, 1 n'Doimnac," aveir Seán;
"45-Dia tá 'fior."

Am eicín eile o'féiróp go mbead pailt
agamm le cup pior a véanam ar Caetpái
an Cléirig.

T. O. R.

níl aon triopa m' na cúigí a bpuil níoir mó
eapairde Seabeadac le páigil ann ná 45

A. moon, Teoranta,

a díotar cultai fear, harai ban 7 sac aon tpeot
éadais feilear o'fear, bean, nó páirve.

foirgionta eglinton, 1 ngsallim.

an sean-teac.

a cuiread ar bun 1864,

Tae, Caife, plonta, uirge beata,
ar feabar.

ó léanacáin,

an ceannóg,

1 ngsallim

Culinne an tSeánóra.

An mí seo cuairt tapt bí mé a' fámaireacht
as iarraid na rsoilteada seo a bfuilim
ciapuisce acu a leigear agus rim é comnig
an cúlme ar an STOC deirneannac. Seo
mo diard dámin beas a cúmar fad ó
nuair a bíor ós, agus an spáó do mo ciapad
níor mó ná na rsoilteada móiu.

AN CAILÍN AS SAILLÍN.

I.

Tráchnóna tear spéime an rampad sab
tapaim,
I túb coillead cpaobairge 'r mé véana,
mo máctnamh,
Em 'na rgaota as cantam sac tairm;
Sead deapcar an véig-bean an cailín ar
Saillin.

II.

Níl cporde dá mba léanta, le péin nó le
arriam,
Nac bpreabpaó le méirneac, ar feicrim
na heala,
Siode-bean níor féac ariam i rpeir ná ar
calam—
Níor áille ná an rgeim-bean, an cailín ar
Saillin.

III.

A ciab-folt rior léite, so rpeimpeac as
capad
So rriopallac réammar, péaplae fada,
Dud-dac na rmeapa 'b'féoiri a pamait—
le trom-éir na béite—an cailín ar
Saillin.

IV.

A beal tanaroe bpreicpeac, a spuaða, ir a
lescaí,
Ar dac na rúg-cpaoba, trác bogann le
aípeac,
D'fás raigead m mo taob clé, léan 'sur
dub-galar
A leigear níl as aom neac ac an péapla
ar Saillin.

V.

A bpaáir map an t-aol sear, 'r a coirceim
so capad
I punce so Saedualac i mbéapa a rpeada;
Na béite i nheirinn tá so héammar le peatad,
le rpeicpe na péir-bean—an cailín ar
Saillin.

VI.

Eipe fan léir-rsiuor, 'r Saitl-puic dá
barfao,
A clanna faoi géar-bhuio ó Domnac so
Satairn,
D'fás i as éagaon 'na haonar ar marom,
An amnoir eucat rpeirneamail—an cailín
ar Saillin.

Béir amhán fada asam annreo an mí
seo eugam. "Mbear Mór" an t-amm
atá air.

SEANÓIR.

Páinní.

má tearcuigeann páinní uat rsiuob eugam-pa
7 cuirpead eugat leabpán a bpuige tú gac eolar
i n-a-uaob ann. Tairbeánra pé uat an éaoi le
aigead 7 amirpa fábal 7 rrioblóro a fcaamr.
S. páller, i nSaillin.

éatad Saedualac ar feadar le pagail ó
proinsias mac Donncaða 7 a com,
: : i nSaillin. : :

a uir olútar i geommaroe le véantur
na 'éirneann a cup 'un cinn.

An Teac a bfuil clú air le hagaró
Tae, Piona, Dicitáite 7 Intreab Tige
•••••

m. bpreacnac,
SRÁIO ÁRO, na Saillime

SIOGA A BAILIG AN T-ACAIR
EOGHAN.

Bíor an tAcair Eogan ó Spánna ar
cuairt i nÁrainn so minic agus bíor pé
as cup siogaí Saedilge a rsiuobad pé rior
ó na daome so rti Seán Mac Flomn le na
bfoillpú ar "Nuactán Tuama." As ro
rior sioga a cup pé so rti Mac Flomn
pan mbliam 1890. 'Sé an fear péim adeir
an éatad ceatpama, tar éir báir an cailín,
agus ir amlaró a cup an file an cuir
eile den dán i mbéal an cailín. Sin nór
a bíor as na fili Saedilge, caomead a
rsiuobad ar dume a bí cailite agus an
dán a leagan air péim; agus ir rtióca nac
i an cailín a cum na ceatpama ro (5-6)
atá leagta uiré, ac supb é an dume a
cum an éatad ceatpama a cum an dán ar
fad. An réammar ceatpama, paor'n mboc-
tameact, níl aon olútar-baint aice leir an
scuir eile den dán ac tá pí ar aon dul ma
véanam leir na ceatpama eile.

CAILÍN TRÉIGTE.

I.

Táimz mire aréir so doirp an háil
agus cuairt mé as cogar ar mo mhúimín bán,
ir dudarit a máitpín nac paib pí ann,
so paib pí pórtá le fearpí pan ngleann.
ir dudarit a máitpín nac paib pí ann,
so paib pí i rtairge i reompín cláir.

II.

Fuair mire póigín, ir ní ó clatope,
agus an dapa póigín ar éann na rtairpe,
ir an rriommar póigín as gabail a luirde
dom,
Mapac an póg rín véinn 'mo máigom.
ir an rriommar póigín as gabail a luirde
dom:
Mapac an póg rín ní véinn gan rtiócan.

III.

Seall tú dom, ir punce tú bpeas liom,
so scuirpeá páinne óir paor rtió ar sac
méir liom:
Muiteann saoithe nó rpué dá rpeime,
ir beas a neart le har mo péime.
Muiteann saoithe nó rpué dá rpeime,
ir luite saogal cailín rpeigce.

IV.

Cailín ós mé ar beagán mupnig:
Siubailpinn an róro le hóis-fear cuirte.
Níl pion bán asam, mapa n-ólamm uirge,
agus leandín ós asam, ir a éoitín buprte.
Níl pion bán asam, mapa n-ólamm uirge,
ac oepar géar opm, agus tapt nár coir-
gead.

V.

Cailín ós mé i ngleanntán rleibe
ar samtan eallais ir ar beagán éatag,
ir i ar bpeit éiomne ir a fear dá réanad,
ir nac rtió-béat an rortún a éap Mac Dé
dom.
ir i ar bpeit éiomne ir a fear dá réanad,
ó ir bóet an raogal do bóetair Dé é.

VI.

Fuagruigim an ealadom seo, 'r i an galap
Spánna i,
ir iomra cuirne a bíor as a lán air.
ir an té a mbéir pí air, ní mian leo rtiáct
air,
ní hóitap deoc air, ní cpaicteap lán leir,
ir an té a mbéir pí air, ní mian leo rtiáct
air.
Níl póg ma raogal ac bpon ir cpaicteact.
Seán Mac Siollarnad.

Ó FLAITHEARTAIS,

Spáio Doimnic na Saillime.

Capana mópa, capana beaga, gléar rtió-
paire, gluarpteam. Ní cuirpear moill ar
éimne. Súdán, 49.

na beanna beola.

ir tear an raðapic iad na beanna beola
ar marom foigmar le héirge an lae
nuair caitear an spian optu a rsiaili órda
Map fallumg ór-burde le iad do gléar.

ir uaigneac cúmpa 'na fearam annpúo iad,
a' deapcar anuap ar na bánta péir,
Map laocpa calma 'ra rgeim i n-áirpe
a' comneal gáirpa ar maom na rlele.

ir iomra cnoc rín i n-lunir fótla,
'S do péir sac cumntar ir áluinn iad,
ac ir rle liompa na beanna beola,
ar marom foigmar le héirge an lae.

máirín ní suairim,
Cáina, Conamara.

Du ceapir do sac Saedilgeoir i mbaite

áta clat san aon arán do ceannac

ac

ARÁN

III

Cinnéirde

an t-ARÁN IS FEARR DÁ N'DÉANTAR

124 so rti 131 SRÁIO PÁRNETT

agus

bácús naomh pá'oraig,

baile áta clat.

Súdán—3141.

An Teac ina labapcar Saedilge.

S. Ó Paçais 7 a com,
TEORANTA,

—Dicitóirp 7 Reacardóirp,—
Tae, Pionta 7 uirge Deata,

FOIRGIONTA CEANNAIGEACTA,
na Saillime.

Tá cuitaí 7 eótaí mópa nac
'bpuil pápú i na rgeionn as:

Antoine Ó Riain
SRÁIO na siopas,
: : i nSaillin. : :

An "Lucánia,"

már maré leat rtiótar maré a pinneat
'népunn rsiuob eug

DOMNAIL na buacalla, i mui; nuadac

teac aorbeacta. mndá uí bacám,

Cearpóg Pánnell, Baile áta clat.

An bíor 7 an veoc ir fearpí 7 iad rín paipmng 7 le
págail ar a luac.

Tá éuile fcaamail ra teac seo.

Banair nápla ní

Cearbhalláin.

Go bfuilte Dia orainn! Nac tapaird atá an ainmí ag dul tairt? Nuair deap-
caim riap ar na bliadanta, nil ré ac
rghatam gearr ó bhor mo gearr-borad
aerac a' rinnece agus a' deanamh rpoirt
ar fud na tíre. Agus féac anoir orim—mo
neart a' rleamhú uaim gac uile lá agus
mo ceann liac. Ac ná bac leir rin. Ir
iomrda lá rultmar rona a caitear le mo
linn agus b'féidir le Dia san móran ana-
can.

Nil in mo éinne lá ginn mar an lá
a pórad nápla ní Cearbhalláin agus a
leiteir de gheann ir bi agann an lá rin
ní féidir liom a cup i n-úil tuit.

Da punntac an carlin i an nápla céanna.
Ni raib don méir mór innti ac bi punneam
ra eile oplaic di. Da bpeicteá a béilin
leiteadac agus a rromin gheannac deaprá
leat féin nac i mbaile deas fuarac mar
Doire na gCapall rugaó agus tóigeaó i.
Ni feicte riam i san cuma Domnaig uiré.
Ni cuirpead ri a lám i n-amair na muc ar
a braca ri riam. Ni raib d'ada a' dul
eadair i féin agus a corlaó ac licir a
págal ó Meiricá. Bi rean-aunt aici
annir a tug róit geallad bi go b'págar
ri rppé ag nápla nuair do beaó ri ag
págal báir, agus ar an ádair rin ní leir-
pead nápla dume ar bit tairt an bótar go
Dalla san glaoac 'na diar: "riarpuig
a' bfuil licir i oteac a' pórta dom." Ni
teirdead na buacaili pórta tairt leir
na licreaca an t-am rin. Ac rapaor go
b'fuil ré le ráó agam náir támis don
licir ná rppé.

Ir ar éigin bi riap a cáir ag a hatair
boet ac m'indeim rin ir uilg do móuig-
ear féin nápla a' ráó orde na ráraí
i mbéal áca Muce nac b'pórraó ri don
feap a bi ag na ráraí. O'méig an lá rin
agus támis lá eile agus ir deas fear
geobrá ag ráraí nó ag crumnu nac b'pór-
raó ri.

Ag deirpead na dála nuair támis Pár-
talán Mac Giolla Eóin ó Baile a' Páirpín
d'hiarraid tiz leat a ráó gur mór an
glionndar a bi uiré agus gur mór an
fáilte a bi roime. Ni raib mran Pártalán
céanna ac rean-bamtreac agus d'ubraó
náir pás ré bean ir na tréi párairéi náir
iarr ré. D'íor rin mar bi ré, ní raib ré
féin ná Miceál na Carraige leat-uair
i oteac nápla go raib an cleammar cpioc-
nuigte agus gac uile pur rocpaigte.

Bi optu annir teactaire a cup go tci
an págar a' ráó leir go mbeaó an pórad
lá ar n-a bárac agus ar fáitcior go mbeaó
moill ar bit i ndán don b'pórad, c'íó go
raib ré a hoet a éioz ran orde, b'éigin
d'ompá mo potar do tógáil agus mo
bealac a deanamh rior don Teampall Mór
ait comnuirde an ácar Séamur. Nior
corluigead móran i nDoire an orde
poim an b'pórad agus ag fáinne an lae ní
raib dume ná deorairde ann nac raib 'na
fuirde. Bi fáitcior orim-ra nac b'púigim
cuirpead don mbanair óir do bi rpuiréir
agus rpuiréir dom a' dul innti, ac fuair.

Bi ré deirpeannac ran orde pul támis
an lánamam abailte agus ní po-fárta bi
Pártalán rgaata mór cleatairí feiceál
a' beicead tiompall an tige. Támis ré
irteac agus ní raib ráó pioc nior fearr
taob irig. Bi ráó ann ó tuair agus ó
dear—curo mar ac leat ar meirge
agus curo mar eile a' glaoac ar uirge
beata.

"Tá cleatairí taob irig ir taob amuig,"
apra Pártalán, "agus feicpe mire go
mbéir tiorgaó optu anoir ar reo amac."

Deamán gheim le n'ite ná deor le
n'ól a d'pás ré ran gceitmis náir rguab
ré ruar mran reomia leir. Tug ré leat-
rógóir de na doime acfumeaca leir agus
págar an curo eile ag deirpead ar a céile.
O'fanadair rgaatam gearr 'na tóir óir
bi iongnad an domam mór optu ac nuair

a conaic ráó nac raib d'ada a' teact
cucu coruig an rpoirt.

"M'anam ón diabal," apra Liam Ó
Colgan, "tá ré com marc d'inn umluig-
eact do cup ar Pártalán nó deamán
gheim ná deoc geodamuir anoet."

"Umluigead do' mácar mór," apra
Mata Dpeatnac. "Meapann tú an le
n-ar b'páirpeacá a ráó táimigeam-ne
ó Baile na gCapann annreo?"

"Diabal a leiteir conaic mire céana,"
apra Stiopán Dairéad, "cuirpead a tad-
airt do doime com fáda ó céile ir Poll
na nGannai agus Ceatramha na gCnocán
agus annir san dáda ar an mboró nuair
tagar ráó."

"Da mbeiteá in do ceitearnac deas
beiteá ran reomia leir na doime macánta,"
apra Máirtín Bacac. "Ac reomia ann
nó ar," ar reirpean. "Béir bágún agampa
nó fuil."

"Doime macánta, an ead," apra Stiop-
pán. "Cén uair a fuair Cairbre Ó Dóilán
agus Tomár caoc Mac Duacáin an ma-
eántar, agus dume acu i b'púirín cúpla
bliadain ó fom mar geall ar b'púirín a
goir ré ó Séimin na Glair, an rigeaóir?
Agus an dume eile —"

"Tug tú n-éiteac, a clabair," apra
Dóilánac ós a bi i lácar, "agus ar tréi
craip," ar reirpean, "cuirpim mo d'orm
in do beal."

"Dean," apra Miceál Ó Moctám, an
gheapairde, "agus ní pága mire riacail in
do ceann nac gcuirpe mé rior in do bóiz.
Bi rior nior fearr taob tuar den abam
ná taob tior bi gac lá riam."

Seap ráó uilic ar an uplár agus do
bam curo acu a geotai díob, coruig na
carlini ag rgeadairig, agus ní raib don
dume nac raib a' camt.

Buairleat Mártan Ó Tairg, an ceitcior
dall, pór anoir ir arí ac nuair a móuig
ré nac raib dume ar bit ag éirteact leir
d'pás ré a ríoil mran leabair le n-air
agus do deapré ré a ríopa. Nuair do
coruig an pléapáca do leagaó Máirtín
Bacac boet irteac mran leabair ar mul-
lac na ríoilte agus nior pás ré téad innti
náir b'púiréir.

"Muirpe mo curo tubairte leat agus
mo feact mile mallact opt," apra
ríoiléar, "tá m' ríoil b'púirte agad. A
robáirde tuataig," ar reirpean, "céapó
a tús do leiteir annreo cor a bit? Ir
dear an feic do deaprá a' dampru an
rinnece fáda. Ac ní béir a curo féin ag
an gceotadóir go mbi tú a' dampru san
dáda faoi do cora."

"Opuid do beal, a clabair," apra
Máirtín. "Síleá nac raib dáda ra teac ac
tú féin ir do fean-ríoil. B'fearr liom a
beir ag éirteact le páirte a ríóirde a'
pórta ná do curo ceoil."

Do támis rgeannraó ar Pártalán nuair
euala ré an pléapáca mra gceitmis.

"A Cpioc Céarta," ar reirpean, "leaga
ráó an teac com cinnle ir tá mé beó.
Goir-e an m'ad bi orim a teact annreo
cor a bit agus go leor ban le págal nior
púirge dom? Cuirpead ar mo coraint mé
go raib doime tiompall annreo mar an
b'poc agus an beap. A nápla," ar reirpean,
"céapó ir cóir dom a deanamh?"

"Bi nápla 'na ríoilte cor na temear
ag cogaract le cúpla compadá. Bi ré
ma hincim an lám uactair d'págal ar
Pártalán boet agus ríil ri go mb'fearr di
san boize ar bit a leigean leir. Seap ri
ruar faoi teit agus b'púirar d'airne uiré
céapó do bi a teact."

"A Pártalán, a cpiorde," ar rípe.
"pórad rinm ag an Teampall Mór m'oiu
agus tugamar ar ngeallad don tragar
go mbeamuir mar aonduime amám san
acpánn san tóir. Béir mire mo marig-
treap in mo teac féin, agus má teap-
tuigean uair ríóicán agus cuimeap ná
bi a' cup irteac do tadair in mo gnoct-ra
nuair nac b'fuil gáb leir."

"An Tigearna Dia eadair rinm ir an
t-olc," apra Pártalán, agus fúir ré
mran gceitmis agus ní fáca tú le do
d'á ríil fear ba éinne ná é go marom.

Do támis nápla rior go tci an éir-
tineac agus tús optu ar go leor uirge
beata a leagan ar na boiró agus rúiréar
b'péig 'na diaró rin. Bi an oirpead rin
bágún ann ir go raib Máirtín Bacac
féin páirte.

"D'pás mire an páirte rin den tír an b'la-
dam d'ar gceinn agus ón lá rin nior
págar riam mo coire i nDoire na gCapall.
Ac págaim tuairpú, amanta, ar an gcaoi
a b'fuil na doime a' dul ar ágar. Capad
Máirtín Bacac liom i mbeal an áca a'
dul don b'púirge dom anuair agus bi
comrád fáda agann. Ir iomrda rgeat
gheannmar a bi aige dom, agus ba marc
an máire d'ó cpaiceann a cup ar rgeat."

"A Máirtín," apra mire, faoi deirpead,
"goir-e'n cuma b'fuil Pártalán Mac
Giolla Eóin agus nápla, no b'fuil don
éilamh acu?"

"Ar feabair," ar reirpean. "Tá beir
ingean acu cormail le n-a mácar go
vipeac glan. Ó, ceannpúir a' tige, an
ead? Tá a leiteir ann agus ní hé Pártal-
án é."

peadair ó mearáin.

Ceatramha a' Cairil,
Samrad, 1919.

Eactraí Seán mic Duibhir an Gleanna.

Ir minic ríeirín a carpaí timtíri Saerúige
an Doiré le Seán m' na ríoltaca, agus ir
iondamail go mba iad a deanaó rípuiréir
na Saerúige i nDoire na bliadna. Ceap
Seán go raib na Timtíri reo an-uimál dá
máirgíir, agus tús ré fá deara go mba
marc leo rpaia an Ríagaltair a r'páiril.
Dá b'púiréir an loctín ir luza agus ir
reapóiréir amuig, bi na táillí ríoirpá
gearrta amac acu ar an muinteoir, agus
cunntar fáda rípuiréir acu cuig an mboró
a' cup na loctai reo in-úil díob. Carraoir an
curo ir mó dá n-am m' na ríoltaca a'
rípuiréir agus a' rípuiréir leabair, a' cabairt
optuigte don muinteoir céapó ba ceap
dó a deanamh.

Da é bapamail Seán náir marc leo an
pocal timtíre cor a bit, agus nior marc
leo Timtíri a glaoac optu féin, ac cigirí.
Go deimín ba mó an coramail le cigirí
ríóirte iad ná timtíri. Ni fáca r'
nior euala Seán ariam na tim-
tíri reo a' cabairt leicteir ná comairle
do na páirte fá cuir na teangan, agus
maroir le timtíreac a deanamh, ní raib
optu é rin a deanamh cor a bit, dá m' b'púir
díob féin, ac cigiréact, cé gur togaó iad
le timtíreac a deanamh ar ron na teangan.
I n-ionad rin ir a' cigiréact agus a' rípuiréir
na ríoltaca a díoir, agus a' comneál
na tóatillí ón curo ir mó de na muinteoirí
—táillí a bi raotpuigte go cpauid cneapra
acu t'péir a lae oirpe.

San ainmear, ba boet an cáir é do mún-
teoir ar bit a comneóac na páirte irig
ar fead uairpe a éioz 'cuile t'páirde na
mbliam fá tairt ir fá ocpa, a' múnad na
Saerúige díob, agus annir san t'ada dá
báir aige i nDoire na bliadna, ac na táillí
a bi raotpuigte go cpauid cneapra aige
comnuigte uair, agus b'féidir opoc-mar
nó opoc-cunntar rípuiréir ina ágar.
polla na ríóirte. Ar b'iongnad annir don
muinteoir reo múnad na Saerúige a
cabairt ruar ar fá? San ainmear nior
b'iongnad. Ir iomrda rin ríóir agus mún-
teoir a tús ruar múnad na Saerúige ar
fad mar geall ar an obair reo—mar
geall ar beactairdeac an t'aimtíri r'
na gceitmis, agus ar g'luocar an Doiré.

San ainmear bi rior ag an mboró
Náirpúnta céapó a díoir a deanamh nuair
a cuirpead an Saerúige dá múnad mar
aigirín nó iorbaillín taob amuig d' am
ríóirte. Tá r' ann féin anoir é, agus
dume san tuirgim nac t'cuigead é.

Le linn an ama reo díob Seán ina com-
nuirde i mbaile Dub-áca i n-aice t'páirg na
Cuime an áir ir fuirde riap i n-éipinn. San

